

TARİH

Soru Bankası

Murat Yüksel

1. Parçada kültügin yazıtlarında geçen dediği için bumin kağanın mücadelesinden bahsetmektedir. Bumin kağan II.Köktürk yani kutluk devletinin kurucusudur. Bu nedenle doğru cevap c şıkkında verilmiştir.

CEVAP C

2. Parçada koyunlar sığırlar ve atlardan bahsetmektedir bu durum hayvancılıkla uğraşıldığını ve konar göçer bir yaşam tarzının olduğuna kanıttır.

Irmaklar göller ve geniş yaylalardan bahsederken doğaya bağlı bir hayattan bahsedilmektedir.

Kendimi sık sık sınır boylarında savaşırken buldum ifadesinden savaşçı bir toplum yapısı olduğundan bahsetmektedir.

Bu nedenle doğru cevap d şıkkında verilmiştir.

CEVAP D

3. Parçada yönetim hakkının gök tanrı tarafından verildiğinden bahsetmektedir. Bu nedenle doğru cevap c şıkkında verilmiştir.

CEVAP C

4. Avrupaya ilk göç eden türk topluluğu Hunlardır. Doğru cevap b şıkkında verilmiştir.

CEVAP B

5. Parçada toplumsal dayanışmanın boy içindeki evliliklerden oluştuğundan bahsederken I. Öncüldeki kan bağına dayalı birliktelikten ve sosyal hayatın temelini oğuşlara dayalı bahsedilmektedir.

Parçada boylar birliğine dayalı yönetim anlayışına dair ifade yer almamaktadır bu yüzden doğru cevap d şıkkında verilmiştir.

CEVAP D

6. İlk türk devletlerinde balballar heykelciliğin başlangıcıdır. Aynı zamanda öldürülen düşman adedince dikildiği için savaşçılığı özendirir. Balbalların ruhunun ölen kişinin ruhunun hizmetkârı olacağına inanılması ahiret inancına kanıttır.

CEVAP E

7. İlk maddede verilen mazdek isyanını bastıran akhunlardır. Rusların İgor Destanı'na konulan kıpçaklardır. İtil ve Tuna nehri kıyılarında iki ayırdır türk devleti olarak kurulan bulgarlar'dır. Belence savaşı'nda islam ordularını yenen hazarlardır. A şıkkındakiler hakkında herhangi bir bilgi yoktur.

CEVAP A

8. Parçada verilen aşınad boyunun isyanı sonucunda yani Töles Ayaklanmasıyla kurulan devlet birinci köktürk devlettir doğru cevap a şıkkında verilmiştir.

CEVAP A

9. Haritada uygurların herhangi bir şehirden geçtiği gösterilmemektedir bu nedenle doğru cevap e şıkkıdır.

CEVAP E

10. Aytengri ünvanını kullanmaları mani dini inancına sahip olduklarına kanıttır.

Karabalgasun şehri kent kültürü yarattıklarına kanıttır.

Türk üçgeni ve supuların olması sanat anlayışında özgün bir yapıya sahip olduğuna kanıttır.

Soruda yazılı hukuk kurallarına ait herhangi bir bilgiye rastlanmamaktadır doğru cevap e şıkkıyla verilmiştir

CEVAP E

11. Tuğrul bey'e şark ve garp'ın sultanı ünvanının verilmesi a şıkkı ndaki şii büveyhoğulları tehlikesine son verilmesinden kaynaklıdır.

CEVAP A

12. Türklerin islamiyeti kabul ettikten sonra hayatına giren durumlar içerisinde atabeylik kavramı yoktur çünkü ilk türk devletlerinde şehzadelerin eğitimleri anlamında kullanılan atamanlar bulunmaktadır. Diğer şıklarda verilen ikta divan gulam ve cizye ve haraç gibi vergiler türklerin islamiyeti kabulüyle hayatına girmiştir.

CEVAP D

13. Hasan Sabbah'ın kurmuş olduğu batınlık tarikatının faaliyetlerini önlemek için ve bu tarikat ile fikri mücadele etmek amacıyla kurulan okul nizamiye medreseleridir.

CEVAP C

14. İkta sisteminin uygulanma alanının genişlemesi türklerin araplardan etkilendiğini kanıttır bu nedenle ikinci öncül alacağız.

İkta sistemi bir toprak sistemi olduğu için yerleşik hayatın yaygınlaştığına da kanıttır.

Fakat birinci öncüldeki maaşlı asker sayısında artışın yaşanması bu gulam ordusundaki artıştan kaynaklıdır bu nedenle doğru cevap e şıkkı.

CEVAP E

15. Moğollar'ın orta doğu'da türk varlığını ortadan kaldırmasına engel olan memlüklerdir doğru cevap b şıkkında verilmiştir.

CEVAP B

16. Parçada verilen şehirlere hakim olan devlet büyük selçuklu devletidir bu nedenle gazneliler'e verilen ticaret vergisi 1040 yılında resmi olarak kurulan büyük selçuklu devletine verilmeye başlanmıştır doğru cevap e şıkkında verilmiştir.

CEVAP E

17. 13. Yüzyılda Anadolu topraklarında Fütüvvet Teşkilatı Arasta ve Bedestenler Mevlevi Dergahları ve Gulamhaneler mevcuttur. Fakat d şıkkına verilen nizamiye medreseleri Orta Asya'da yer almaktadır.

CEVAP D

18. Haritada moğollarla yapılan mücadeleler gösterilmemektedir. Türklerin batı yönünde ilerlediği ve anadoludaki beyliklere hakim olarak türk siyasi birliğini sağladığına ulaşabilmekteyiz bu nedenle cevap d şıkkıdır.

CEVAP D

19. Karahitaylarla yapılan katvan savaşı'ndan sonra büyük selçuklu devleti yıkılış sürecine girmiştir ve b şıkkı verilen oğuz isyanının yaşanmasıyla sultan sencer öldürülmüş ve büyük selçuklu devleti yıkılmıştır. Doğru cevap b şıkkını verilmiştir.

CEVAP B

20. Türkçeyi resmi dil ilan edenler:

Karahanlılar

Memlükler

Kahraman oğulları

Osmanlı devletidir

Doğru cevap c şıkkında verilmiştir

CEVAP C

21. Haritada türklerin balkanlar yönünde ilerlediğini göstermektedir bu durum haçlılara karşı zafer kazanıldığına kanıttır.

Germiyanoğullarının ve hamitoğullarının osmanlı topraklarına karılması çeyiz ve satın alma yoluyla toprak kazanıldığına kanıttır.

Akkoyunlular ve safevilerle mücadele edildiğine dair haritadan bir bilgiye ulaşılamaz

CEVAP C

22. Soruda osmanlı devleti'nin haclara kazandığı zaferler ile trakya makedonya srbistan ve bulgaristan topraklarını fethettiğinden bahsetmektedir fakat e şikkını'na verilen baharat yolları kuzey afrika'da yani mısır'da bulunmaktadır bu nedenle e şikkınına ulaşılamaz.

CEVAP E

23. Soruda osmanlı'nın ipek ve baharat yolu gibi ticaret yolları üzerinde hakimiyet kurmak için mücadele ettiği devletlerden bahsedilmektedir e şikkındaki avusturya avrupa'da bulunmaktadır bu nedenle doğru cevap e şikkını verilmiştir

CEVAP E

24. Osmanlı devleti'nin macaristan'ı fethederek orta avrupa'da hakimiyetinin başladığı savaş mohaç meydan muharebesidir.

CEVAP C

25. Yukarıda verilen bilgiler dördüncü murat dönemine aittir doğru cevap c şikkında verilmiştir.

CEVAP C

26. Osmanlı devleti'nin ilk kez bir anlaşmanın garantörünü başka bir devlete bıraktığı ingiltere ve hollanda'nın arabuluculuğuyla imzaladığı anlaşma karlofça anlaşması'dır.

CEVAP B

27. 1736 39 osmanlı avusturya ve rus savaşları'nda arabuluculuk yapan devlet ve kapitülasyonların sürekli hale getirilmesini isteyen devlet fransa'dır

CEVAP C

28. Restorasyon çağı mora isyanının desteklenmesiyle sona ermiştir.

CEVAP A

29. Osmanlı devleti'nde başlayan milliyetçilik isyanları avrupalı devletlerin osmanlı'nın iç içlerine karışmasına imkan tanımıştır ve bunun sonucunda yunanların isyanı sonucunda navarin'de donanmalarımızın yakılması balkan bunalını çözmek amacıyla tersane konferansı toplanması ıslahat fermanı'nda azınlıklara tanınan ayrıcalıkların paris anlaşması madde olarak yer alması iç işlerimize müdahale edildiğini kanıtlar doğru cevap e şikkını verilmiştir.

CEVAP E

30. İkinci mahmut'un söylediği denize düşen yılanı sarılır sözü mısır valisi kavalalı mehmet ali paşa'yı durdurmak için ruslardan yardım istemek amacıyla söylenmiştir ve bu durum boğazlar sorunun çıkmasına sebep olmuştur doğru cevap a şikkını verilmiştir.

CEVAP A

31. Yabancı okulların osmanlı devleti'nde kurulması 19. Yüzyıldaki bir gelişmedir bu nedenle doğru cevap c şikkını verilmiştir.

CEVAP C

32. Devletin vatandaşlarına yetecek kadar mal bulundurması ucuz ve kaliteli mal bulundurması işçilik kavramının sonucudur.

CEVAP B

33. XVII. Yüzyıldan itibaren osmanlı devleti, avrupa'dan altın ve gümüş girişini serbest bırakırken, içerideki değerli madenlerin dışarı çıkmasını yasaklamıştır. Amaç, ülkede değerli maden (özellikle gümüş) miktarını artırarak para sistemini güçlendirmektir.

Ancak zamanla şu sorun ortaya çıktı:

Avrupa'dan gelen madenler yeterli olmadı.

Ekonomide nakit sıkıntısı ve para değerinde düşüş yaşandı.

Bu durumda devlet, çözüm olarak paranın ayarını düşürme yoluna gitmiştir.

CEVAP A

34. Tımar sistemi askerî ve dirlik düzeniyle ilgilidir. Tımarlı sipahiler maaş almaz, devlete yük değildir. Aksine, sistem kaldırıldıkça devlet maaşlı asker (kapıkulu) beslemek zorunda kalır.

Bu da nakit ihtiyacını artırır, azaltmaz.

Yani bu uygulama:

Nakit sıkıntısını çözmek için değil, sistemin bozulmasının bir sonucudur

Hatta mali krizi daha da derinleştirir

CEVAP E

35. Balta limanı ticaret sözleşmesiyle İngiltereye uygulanan gümrük vergilerinin düşürülmesi dışardan ucuza mal girmesi lonca teşkilatının çökmesine ve Osmanlı'nın dışa bağımlı olmasına sebep olmuştur. Bu nedenle doğru cevap a şıkkında verilmiştir.

CEVAP A

36. Osmanlı devletinde lojistik işini yürüten mekkari taifesidir. Demir yollarının yapılması bu kurumun önemini kaybetmesine sebep olmuştur.

CEVAP A

37. Osmanlı devletinde müzeciliğin kurucusu Osman Hamdi beydir. I. Abdülhamit döneminde kurulan bu müze arkeoloji ve müzecilik alanında faaliyetlerin geliştirilmesine katkı sağlamıştır.

CEVAP A

38. Lale devri patrona halil isyanı ile son bulmuştur. Tanzimat dönemi meşrutiyetin ilan edilmesiyle İstibdat dönemi II. Meşrutiyetin ilan edilmesiyle I. Meşrutiyet dönemi de 93 harbiyle son bulmuştur. Kabakçı Mustafa isyanıyla sona eren dönem Nizamı Cedit dönemidir

CEVAP B

39. Soruda verilen gelişmeler II. Abdülhamit dönemi gelişmeleridir.

CEVAP C

40. Tımar sistemi salyanesiz yani merkeze yakın eyaletlerde uygulanmaktadır.

CEVAP A

41. Humbaracı ocağının kurulmasında etkili olan isim comte de bonnaval olmuştur. Bu durum askeri alanda ıslahatlar yapıldığını göstermektedir.

CEVAP D

42. Soru bize kronoloji sormaktadır.

Osmanlı halkının ilk kez sandığa gitmesi 1876 kanuni esasi ile olmuştur

Gazi osman paşa 1877-78 osmanlı rus savaşlarında savşmıştır

Meclisi mebusanın feshedilmesi 1877-78 osmanlı rus savaşlarıyca

Bab-ı ali baskını 1912 de gerçekleşmiştir.

D şıkkında verilken vakayı hayriye 1826da gerçekleşmiştir

CEVAP D

43. Yukarıda verilen maddeler kanuni esasinin maddeleridir.

CEVAP D

44. Osmanlı millet sistemine göre halk müslüman ve gayrimüslim olarak ayrılmıştır. D şıkkında elçilik açma hakkının verilmesi yabancılara tanınan bir hakktır.

CEVAP D

45. Ölen bir kişinin mal varlığının tespiti

Varisler arasında paylaşım (taksim)

Bu işlemin kadı huzurunda yapılması

Bu tür işlemler, osmanlı'da doğrudan miras kayıtlarıyla ilgilidir. Bu kayıtların tutulduğu defterlere tereke defteri denilmektedir.

CEVAP C

46. Celali isyanları sonucu köyden kente göç artmıştır. Köylünün toprağı terk etmesi çiftbozanın artmasına sebep olmuştur. Devşirme sisteminin bunlarla alakası bulunmamaktadır.

CEVAP C

47. Darülfünunun kurulması 19.Yy gelişmesidir. Soru bize 18. Yy gelişmesini sormaktadır.

CEVAP B

48. Sergi-i umumi osmani'nin açılması

Sergi-i umumi osmani ticaret, sanayi ve ekonomik ürünlerin sergilendiği bir fuardır.

Daha çok ekonomik ve ticari faaliyetlerle ilgilidir, eğitim-bilim doğrudan değildir.

CEVAP C

49. Mürur tezkiresi istanbula giriş çıkışların kontrol edilmesidir. Düzensiz göçleri engellemek vergi kaçırıcıları tespit etmek amacıyla uygulanmıştır.

CEVAP D

50. Jön türkler osmanlılık fikrini hayata geçirmek için meclisin açılmasını talep etmişlerdir. Bu doğrultuda 1. Meşrutiyet ilan edilmiştir.

CEVAP B

51. Beşik ulemalığı liyakatlı kişilerin göreve gelmesine engel olmuştur.

İlimiye sınıfının bozulmasıyla düzen ve disiplin bozulmuştur.

Devşirme sisteminin bozulması ordu ile alakalıdır.

CEVAP C

52. Avrupaya gönderdiğimiz elçilere sefir denilmektedir. Eserlerine de sefaretname denir.

CEVAP A

53. Vergi gelirlerinin mültezimlere kiralanması iltizam sistemidir.

Kiralama bedelinin peşin ödenmesi muaccedir.

Toprakların ömür boyu kiralanması malikanedir.

Toprak gelirlerinin doğrudan hazineye aktarılması mukataadır.

Parçada esham yani iç borçlanmayla ilgili bilgi bulunmamaktadır.

CEVAP E

54. Denge siyaseti ilk kez 1801 yılında el arış antlaşmasıyla izlenmiştir.

CEVAP E

55. Ressamların yetişmesi resimin öneminin azalmasına sebep olmuştur. Matbu basım tekniğine dayalı kitapların olması ise hat ve tezhip gibi sanat dallarının azalmasına sebep olmuştur.

CEVAP E

56. Reval görüşmelerinin yapılması ikinci meşrutiyetin ilanı zemin hazırlamıştır. İttihat te-rakki nin anayasal monarşi geçiş konusunda harekete geçmesi doğru cevap olarak verilmiştir

CEVAP C

57. Osmanlılık Fikri'nin önemini kaybetmesinde balkan Savaşları'nın kaybedilmesi etkili olmuştur. Öncülde verilen batı Trakya Türklerinin azınlık durumuna düşmesi ve Arnavutluk'un bağımsızlığına kavuşması bu balkan Savaşı'nın sonuçları içerisinde. Üçüncü öncülde verilen ordu içinde siyasi çatışmaların artması balkan Savaşları'nın kaybedilmesine sebep olmuştur bu nedenle doğru cevap D şıkkında verilmiştir

CEVAP D

58. Soruda verilen haritada Osmanlı Devleti'nin Mısır İngiltere'yi kaybetmesi Karab bağlan-tısının olmadığını göstermektedir. İtalya'nın donanma göndermesine rağmen Osmanlı Devleti'nin göndermemesi deniz gücünden yoksun olduğunu göstermektedir. Müslümanların yaşadığı toprakların İslamcılık düşüncesinin öneminin azaldığına kanıttır

CEVAP E

59. Soruda bize balkan Savaşları ile ilgili bilgileri sormaktadır fakat B şıkkı verilen hare-ke-t ordusunun İstanbul'a girmesi balkan Savaşları'ndan önce 13 Nisan 1909'da 31 Mart isyanı sonucunda gerçekleşmiştir bu nedenle doğru cevap B şıkkında verilmiştir

CEVAP B

60. Parça da geçen Seyitona başı 57. alay gibi bilgiler Çanakkale cephesinde yaşanan gelişme-lerin sonucudur bu nedenle doğru cevap C şıkkında verilmiştir

CEVAP C

61. Mustafa Kemal'in Yıldırım ORDULARI grup Komutanlığı'nda görev alması İngiliz destekli Arap birliklerini katma muharebesi durdurmayı başar-ması Suriye Filistin cephesinde gerçekleş-miştir doğru cevap A şıkkında verilmiştir

CEVAP A

62. Öncüllerde verilen Wilson ilkeleri sömürgecilğe ve yenen devletlerin yenilen devlet-lerden toprak ve tazminat almasına karşı çıkmıştır. Bu nedenle doğru cevap I ve III olacaktır

CEVAP D

63. I ve II. öncüllerde verilen cemiyetler Ermenilerin kurduğu cemiyetlerdir. III. öncüldeki etnik Eteryia cemiyeti ise Rumların cemiyetidir bu nedenle doğru cevap C şikkını verilmiştir

CEVAP C

64. Paris Barış konferansı'na sunulan sahte belgelerle Rumların haklılığını ortaya koyulmaya çalışılması Wilson ilkelerinin hiçe sayıldığı ve amiral bristol raporunun hazırlanmasını ortam hazırlamıştır ama Yunanlılar İzmir ve çevresinin mandallarını altına almak istememektedir bu toprakları ilhak etmek istemektedir manda ve himaye fikrini savunan İngiltere ve ABD'dir bu nedenle doğru cevap E şikkında verilmiştir

CEVAP E

65. Soruda Yunanlıların İzmir'i ilhakının sebep olduğu tepkilerden bahsetmektedir fakat D şikkında verilen Kars İslam şurası doğu Anadolu'da faaliyet göstermektedir bu nedenle doğru cevap Kars İslam şurasını toplanması olacaktır

CEVAP D

66. Amasya Genelgesi'nde yer alan milletin istiklâlinin yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır maddesi ileride Cumhuriyet rejimine geçeceğinden bahsetmektedir bu durumda Amasya genelgesi ihtilalci bildiri özelliğini kazandırmaktadır

CEVAP C

67. Artık İstanbul Anadolu'ya hakim değil bağılı olmaktadır sözünü Sivas kongresine alınan kararların Osmanlı MEBUSAN meclisinde kabul edilmesi desteklemektedir

CEVAP A

68. E şikkığında verilen İstanbul hükümeti görevlerini yerine getiremezse geçici bir hükümet kurulacaktır faaliyetinin eşleştirmesi temsil heyetinin kurulmasıyla örtüşmektedir. Felahı Vatan grubu Mebusan Meclisi'nde Rauf Orbay'ın başkanlığını yürüttüğü gruptur

CEVAP E

69. Sivas kongresinde birinci Öncül de verilen temsiliyeti tüm yurdu temsil eder kararı alınmıştır

Müdafaa hukuk cemiyetleri birleştirilmiştir

Kuvayi milliye Komutanlığı'nın başına da Ali Fuat cebesoy atanmıştır Öncüllerde verilenlerin hepsinde yapılandırma görülmektedir

CEVAP E

70. Sivas kongresi sonrasında damat Ferit hükümeti yerine Ali Rıza Paşa hükümeti göreve gelmiştir 14 Eylül 1919 yılında Sivas kongresi sonrasında yayım hayatına başlayan bu gazetenin ilk haberi damat Ferit'in istifası olacaktır doğru cevap B şikkıdır

CEVAP B

71. Sivas kongresinde temsil heyetinin üye sayısının artırılması ve tüm yurdu temsil eder kararının alınması İstanbul hükümeti ile Amasya protokolünün imzalanıp İstanbul hükümet tara-fından resmen tanınmasını sağlamıştır doğru cevap E şıkkıdır

CEVAP E

72. Ordu'nun siyasetten ayrılması 1924 yılındaki bir gelişmedir bu nedenle Amasya görüş-melerinde bu konu görüşülmemiştir

CEVAP B

73. 3 Mart 19 20'de Ali Rıza Paşa'nın görevinden istifa ederek Salih Paşa Hükümeti'nin ku-rulmasının sebebi Misak-ı milli kararlarının mecliste onaylanmış olmasıdır

CEVAP D

74. Misakı milli'de yer alan adli mali siyasi gelişme-mizi engelleyen kapitülasyonların kaldırılması azınlıklara diğer ülkelerdeki Türk azınlık kadar hak verilmesi ve üzerimize düşen kadar borçların ödenmesi bu üç sorunda Osmanlı'dan kalan SO-RUNLAR'dır bu nedenle doğru cevap E şıkkıdır

CEVAP E

75. İstanbul Hükümeti'nin Anadolu hareketinin varlığını ortadan kaldırmak amacıyla A şıkkı-na verilen Ali Galip olayının yaşanması Sivas kongresi engellemek için kuvayi inzibat ordusunun kurulması TBMM'nin faaliyetlerini durdurmak için milli müca-dele karşıtı yayınlar çıkartan gazete-lerin çıkarılması ve irşat heyetlerinin Anadolu'ya gönderilmesi Teğmenin çalışmalarını önlemek içindir San Remo görüşmelerinde Sevr anlaşmasının metni belirlenmiştir doğru cevap C şıkkıdır

CEVAP C

76. Nutuk'ta bahsedilen bu gelişme İstanbul Hükümeti'nin tbmme'yi ilk kez resmi olarak tanıdı Bilecik görüşmelerini gerçekleştirmiştir

CEVAP A

77. Çerkez Ethem'i de içinde bulunduğu parçada bahsedilen grup yeşil Ordu grubudur

CEVAP C

78. İcra vekilleri heyetinin başkanlığına meclis başkanının getirilmiş olması yürütmenin ya-şama yani meclis elinde bulunduğuna kanıttır doğru cevap d şıkkıdır

CEVAP D

79. Parçada batı Anadolu ve Marmara Bölgesi'nde etkin olarak faaliyet sürdüren isyanlardan bahsetmektedir koç Giri ayaklanması Tunceli Erzincan dolaylarında yaşanmıştır

CEVAP E

80. Saltanat Şurası kurulmasının temel işlevi Sevr barışı'nın onaylanmasını sağlamaktır

CEVAP A

81. Sovyet Rusya ile imzalanan Moskova antlaşması'nda bir tarafın tanımadığı bir anlaşmayı diğeri de tanımayacaktır maddesi diplomatik iş birliği olduğuna kanıttır

Sovyet Rusya'nın Misak-ı milli tanınması ve kapitülasyonlardan bağımsızlığımıza saygı duyduğunu kanıttır doğru cevap B şıkkıdır

CEVAP B

82. TBMMNİN Londra konferansına davet edilmesi Kütahya Eskişehir Savaşları sonrası İtalya'nın anadoluyu terk etme kararını ertelemesi ve Sakarya sonrası Fransa ile Ankara anlaşmasının yapılması batı cephesini yaptığımız savaşların sonuçlarına göre şekillenen durumlardır doğru cevap A şıkkıdır

CEVAP A

83. Hattı müdafaa yoktur sathı müdafaa vardır o SatıH ise bütün vatandır maddesi vatanın bütünlüğünün sağlanmasına yönelik vatanın her karış toprağa asker kanımızda sulanmadıkça terk edilmeyecektir bu durum bağımsızlığın sağlanmasına yönelik bir gelişmedir

CEVAP C

84. Sovyet Rusya'nın milli mücadele sürecinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne en büyük desteği vermesinde kalkınma konusunda Sovyet Rusya'nın sanayi planının örnek alınması etkili olmamıştır çünkü Sovyet Rusya'nın beş yıllık Sanayi planının örnek alınması 1929 krizinden sonra yaşanan bir gelişmedir

CEVAP A

85. Büyük Taarruzun kazanılmasında etkili olan doğu ve güney Cephesi'ndeki başarılar sonucunda nakledilen teçhizat ve askerler Rusya İtalya Fransa gibi devletlerden satın alınan askeri malzemeler ve Kütahya Eskişehir muharebelerden sonra çıkartılan tekalifi milliyet emirleri ile toplanan malzemeler etkili olmuştur doğru cevap E şıkkıdır

CEVAP E

86. Batı Cephesi Komutanlığı yapan isimler Ali Fuat Cebesoy İsmet İnönü Fevzi Çakmak ve Refet Be-
le'dir.

CEVAP E

87. Batum gürcistana Moskova antlaşmasıyla bırakılmıştır. Fakat Kurtuluş savaşında aynı maddeler kars antlaşmasında da yer almaktadır.

CEVAP B

88. Yeni Türk Devleti'nde ikiliklerin kaldırılması eski ve yeni kurumlar bir arada ise bu durumda vardır ama Osmanlı Devleti'nin kullandığı farklı alfabeler yer almamaktadır doğru cevap B şıkkıdır

CEVAP B

89. Türk medeni kanunu ile kadınlara siyasi haklar verilmemiştir kadınlara siyasi hakların verilmesi 1930-1933-1934 yıllarda gerçekleşmiştir.

CEVAP C

90. Türk dil kurumunun kurulması amaçlarında Türk dilinin sadeleştirmek yeni kelimeler türetmek yabancı dillerin etkisinden kurtarmak vardır fakat okuryazar oranını arttırmak gibi bir amaç bulunmamaktadır

CEVAP B

91. Terakkiperver Cumhuriyet fırkası ile halk fırkasının ekonomide uygulanacak model konusunda görüşlerinde farklılıklar bulunmaktadır Terakkiperver Cumhuriyet fırkası liberal bir ekonomiye savunurken halk fırkası devletçiliği savunmuştur aynı zamanda saltanatın ve halifeliğin kaldırılması konusunda Terakkiperver karşı çıkmaktaydı bu nedenle doğru cevap B şıkkıdır

CEVAP B

92. Darüleytam yetimler yurdu anlamına gelmektedir. Milli eğitim bakanlığına bağlı olarak faaliyet sürdürmemektedir.

CEVAP C

93. 29 Ekim 1923 tarihinde yapılan anayasa değişikliğinde Cumhuriyet ilan edilmiş bu doğrultuda kabine sistemine geçilmiş cumhurbaşkanlığı kurum oluşturulmuş devletin rejimi belirlenmiş ve Bakanlar kurulu da artık atamayla göreve gelmiştir.

CEVAP D

94. Öncüllerde verilenlerin hepsi de milli egemenlik doğrultusundadır.

CEVAP E

95. Parçada verilen milli birlik ve beraberlik milletin varlığını korumak gibi kavramlar milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP D

96. Parçada egemenliğin toplumun tüm kesimlerine dayandırılması ifadesi halkçılık ile ilgilidir ve bunun akıl ve bilimin ışığında yapılması laiklikle de uyumludur dolayısıyla toplumun tüm kesimlerinin düşünceleri yönetime yansımıştır eşit bir şekilde bu hakkın verilmesi ırk ve din ayırımına yapılmasına karşı olduğunu göstermektedir

CEVAP E

97. Cumhuriyetçilik ilkesi halkın yönetimi katılması ile ilgili bir ilkedir Tevhid-i tedrisat kanununda halkın yönetime katılmasına dair bir ifade bulunmamaktadır

CEVAP A

98. Türk parasını koruma kanunu milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP A

99. Devletçilik ilkesi devletin doğrudan ekonomiye müdahalesidir. Parçada buna dair bir bilgi bulunmamaktadır.

CEVAP D

100. 1926 Ankara antlaşmasıyla Türkiye Musul topraklarını İraka bırakmıştır. Burada Misakı Milli'den taviz vardır ve bu durum saygınlığımızı arttırmaz.

CEVAP A

101. İngiltere'nin Irak üzerindeki çıkarlarını belirleyebilmek için Nasturi ve Şeyh Said isyanlarını çıkarması milletler Cemiyeti'nin aleyhimize karar vermesini sağlaması ilk olarak Türkiye'nin içişlerine karışmak isyan çıkararak iç politikada zayıflatmak ve uluslararası kuruluşları kendi çıkarları için kullandığına kanıttır

CEVAP E

102. Balkan antantı'nın kurulmasında balkan ülkelerinin birbirlerinin içişlerine müdahale etmek istemesi etkili olmamıştır ikinci Dünya Savaşı tehdidi sonucunda sınırları güvence altına almak amacıyla oluşturulmuş bir kuruluştur.

CEVAP C

103. Sadabat Paktı, 8 Temmuz 1937 tarihinde İran'ın başkenti Tahran'da, Sadabat Sarayı'nda imzalanmıştır. Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imzalanan bu dördümlü saldırmazlık antlaşması, bölge güvenliğini sağlamayı amaçlamıştır.

CEVAP D

104. Lozan barış antlaşması sonrası Türk Yunan ilişkilerinin belirleyici unsurları içerisinde nüfus mübadelesi bunun yanında Almanya ve İtalya'nın yayılmacı Siyaseti ve Yeni patrik seçimi, Türk-Yunan ilişkilerinde tarihsel olarak, özellikle Lozan Antlaşması sonrasında, nüfus mübadelesi ve ekümeniklik tartışmaları nedeniyle gerginlik kaynağı olmuş, ancak 1930'lardaki gibi yakınlaşma dönemlerinde diplomatik süreçlerin bir parçası olarak yönetilmiştir. Seçimler, Türkiye'nin egemenlik hakları ve Yunanistan'ın azınlık üzerindeki etkisi arasında denge unsuru teşkil etmiştir.

CEVAP E

105. Almanya, İtalya ve Japonya gibi devletlerin saldırgan tutumları ve II. Dünya Savaşı'nın çıkma tehdidi 1936 yılında Montrö Boğazlar Sözleşmesi imzalanmasını ve Boğazlar yönetiminin Türkiye'ye bırakılmasında etkili olmuştur.

CEVAP E

106. II. Dünya savaşı sürecinde SSCB'nin başında Joseph Stalin bulunmaktadır.

CEVAP D

107. 1979 İran İslam Devrimi'ne liderlik ederek Muhammed Rıza Pehlevi rejimini deviren ve şeriata dayalı İslam Cumhuriyeti'nin kurulmasını sağlayan isim Ayetullah Ruhullah Humeyni'dir. Uzun yıllar sürgünde yaşayan Humeyni, halkın yoğun desteğiyle geri dönerek devrimin siyasi ve ruhani lideri olmuştur.

CEVAP A

108. 6 Kasım 1983 genel seçimlerinde oyların yaklaşık %45,14'ünü alarak birinci parti olan ve iktidara gelen parti Anavatan Partisi (ANAP), lideri ise Turgut Özal'dır. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra yapılan ilk seçim olma özelliğini taşıyan bu seçimde ANAP, tek başına hükümet kurmuştur.

CEVAP B

109. Soğuk Savaş, II. Dünya Savaşı'nın hemen ardından, genellikle 1947 yılında ABD'nin Truman Doktrini ile Sovyetler Birliği'ne karşı sert bir politika izlemeye başlamasıyla resmen başlamış kabul edilir. ABD ve SSCB liderliğindeki iki kutuplu dünya, 1991'de SSCB'nin dağılmasına kadar süren gerginlik, ideolojik çatışma ve vekalet savaşları dönemi yaşamıştır.

CEVAP C

110. Cumhuriyet Senatosu, 1961 Anayasası ile kurulan ve 1961-1980 yılları arasında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) üst kanadı olarak görev yapan yasama organıdır.

CEVAP D

111. Adana Görüşmeleri (veya Yenice Mülakatı), 30-31 Ocak 1943 tarihlerinde Türkiye Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ile Birleşik Krallık Başbakanı Winston Churchill arasında gerçekleştirilmiştir. Mersin'in Tarsus ilçesindeki Yenice tren istasyonunda yapılan görüşmede, Churchill Türkiye'yi II. Dünya Savaşı'nda Müttefikler safına çekmeye çalışmıştır.

CEVAP E

COĞRAFYA

Soru Bankası

Rıza Akın Kayar

1. Dağların kuzey yamaçları Türkiye’de daha soğuktur. Güney yamaçlar ise daha sıcaktır. Bu sebeple güney yamaçlarda tarım üst sınırı daha yüksek iken kuzey yamaçlarda tarım üstü sınırı daha alçaktır. Bu durum enlem - bakı ile açıklanır.

CEVAP A

2. Fiziki haritalarda yeşil ve tonlarının fazla olması orada yükseltinin az olduğunu gösterir. Yükseltinin az olduğu yerler deniz seviyesine yakındır.

CEVAP D

3. Soruda A B C ve E seçenekleri Türkiye’nin mutlak konumunun sonuçları iken D seçeneğinde Karadeniz’de 200 metrenin altında canlı yaşamının olmaması göreceli konumun sonucudur.

CEVAP D

4. En uzun kara sınırimızı oluşturur. Türkiye - Suriye sınırına ait bir özelliktir. En eski sınır İran sınırır. Dolayısıyla Suriye sınırına ait bir özellik değildir. Büyük kısmı su bölümü çizgilerinden geçer. Suriye sınırında dağ olmadığı için bu ifade de yanlıştır. Türkiye’nin en güney ucu olan Beysun Mahallesi bu sınırdadır. Hatay’ın Yayladağı ilçesinin Beysun Mahallesi Suriye sınırında yer alır.

CEVAP C

5. Soruda verilen şekil ekinoks tarihlerine aittir. Soruda kesinlik istediği için güçlü çeldirici olan ilkbahar mevsiminin başlangıcıdır seçeneğini elemek zorundayız. Çünkü sonbahar da olabilir. Dolayısıyla kesinlikle doğru olan aynı boylamda güneşin doğuşu benzerdir seçeneği olacak.

CEVAP C

6. Turist kafilesinin Türkiye’ye geldiği ilk gün gece - gündüz eşitliği yaşanıyor ve sonraki günlerde gece süresi gündüz süresini geçiyor. Bu durum turist kafilesi 23 Eylül’de Türkiye’ye geldiğinin bir göstergesidir.

CEVAP D

7. Haritada taranarak gösterilen yerler Akdeniz kıyıları, Ege kıyıları ve Marmara denizi kıyılarıdır. Bu kıyılarda yaygın olan coğrafi unsur kızılcamlardır.

CEVAP C

8. Türkiye’nin uç noktaları ifade edilirken Avlaka burunu, İnceburun, Beysun Köyü ve Dilucu ifade edilir.

CEVAP E

9. Batı rüzgârlarının etkisinde kalması ve cephesel yağışların görülmesi mutlak konumla ilgili iken, karasal iklimin etki alanının geniş olması ve doğuya doğru karlı gün sayısının artması göreceli konumla ilgilidir.

CEVAP E

10. Bulgaristan’dan Türkiye’ye girerken Kapıkule sınır kapısından, Türkiye’den Irak’a girerken ise Habur sınır kapısından geçilir.

CEVAP B

11. Verilen seçeneklerde Azerbaycan’ın Karadeniz’e kıyısı bulunmaz.

CEVAP B

1. Akdeniz'e dökülen akarsuların büyük delta ovaları oluşturmasının en önemli sebebi, akarsu havzalarındaki karstik kayaların yaygın olmasıdır. Karstik kayalar suda çabuk eridikleri için akarsuların denize döküldüğü yerde güçlü bir alüvyon birikimi olmamaktadır.

CEVAP C

2. Volkanik arazilerin tümü için ortak olan özellik toprakların mineral bakımından zengin olmasıdır. Türkiye'de volkanik arazilerin tamamında aktif volkan bulunmaz. Tamamı turizm açısından önemli yer şekillerine sahip değildir. Volkanik arazilerin tamamında patates tarımı yaygın şekilde yapılmaz. Volkanik arazilerin tamamı kömür yatakları bakımından zengin değildir.

CEVAP D

3. Tercan Ovası, Konya Ovası, Ergene Ovası ve Bafra Ovası daha çok tarım için kullanılırken, Bursa Ovası daha çok sanayi için kullanılmaktadır.

CEVAP E

4. Öncüllerde verilen Haymana Platosu ve Erzurum - Kars Platosu kuru tarım ve hayvancılık için uygun örneklerdir. Çatalca - Kocaeli Platosu ve Şanlıurfa Platosunda kuru tarım ve hayvancılık faaliyetleri yaygın değildir. Çatalca - Kocaeli Platosu'nda sanayi, Şanlıurfa Platosu'nda ise sulcu tarım yapılmaktadır.

CEVAP A

5. A noktasından başlayıp B noktasına giden gemi bu güzergah boyunca, Manavgat, Aksu, Köprü ve Dim gibi akarsuların ağız kısmını görebilir. Fakat Göksu Nehri A noktasının doğusunda kaldığı için görmez.

CEVAP D

6. Bir dağ yamacı boyunca maki, kızılçam, karaçam ve 1000 metrenin üzerinde sedir toplulukları var ise bura Akdeniz iklim bölgesindedir. Dolayısıyla Beydağları Antalya'da Akdeniz iklim bölgesindedir.

CEVAP D

7. Kıyı kumulları daha çok delta ovalarında görülür. Haritada verilen noktalarda I, III, IV ve V numaralı yerler delta ovasıdır. II numaralı yer ise Doğu Karadeniz'de delta ovasının olmadığı bir yerdir. Dolayısıyla II numaralı yerde kıyı kumullarına daha az rastlanır.

CEVAP B

8. Avlan, Kestel, Hafik, Kızılören karstik göl iken, Köyceğiz alüvyal set gölüdür.

CEVAP D

9. Görsellerdeki I. şekil mantar kaya, II şekil peribacaları, III. şekil menderes, IV. şekil ise taraçadır. Peribacaları ve taraçaların oluşumunda hem iç kuvvet hem dış kuvvet etkilidir. (Volkanizma ve selinti su - rüzgar)

CEVAP C

10. Haritaya baktığımızda doğal afetin yoğunlukla Karadeniz Bölgesi'nde olduğunu görmekteyiz. Karadeniz'de en çok görülen doğal afet heyelan ve seldir.

CEVAP B

11. A, C, D ve E seçenekleri erozyonun ortaya çıkardığı olumsuzluklardır. B seçeneğindeki delta ovalarının oluşumunun hızlanması erozyonun sonucudur. Fakat bu durum olumsuz değildir. Çünkü delta ovaları verimli tarım alanlarıdır.

CEVAP B

1. Meltem rüzgârları gece ile gündüz, kara ve denizler ile dağ ve vadiler arasında eser. Bu sebeple üç tarafımızın denizlere çevrili olması, yer şekillerinin çeşitli olması ve gece - gündüz oluşumu meltem rüzgârlarının görülmesinde etkilidir.

CEVAP C

2. Grafiğe baktığımızda en fazla yağışı Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında aldığını görmekteyiz. Türkiye’de bu ayların yağışlı olduğu yağış rejimi Doğu Anadolu Sert Karasal yağış rejimidir.

CEVAP E

3. Yaz mevsiminde Şanlıurfa’nın Adana’dan daha sıcak olmasında yükseltinin etkisi yoktur. Çünkü Adana ve Şanlıurfa’nın yükseltileri birbirine yakındır.

CEVAP D

4. Verilen ağaç türlerine baktığımızda İspir Meşesi endemik bir bitki olduğu için yayılım alanı daha sınırlıdır.

CEVAP D

5. Çoruh vadisinde zeytin yetiştirilmesi mikro klimate örnektir. Çünkü Çoruh vadisi Karadeniz ikliminin baskın olduğu bir yerdir fakat burada küçük bir alanda zeytin tarımı da yapılmaktadır.

CEVAP C

6. Zeytin, defne, zakkum, keçiboynuzu gibi bitki türleri Akdeniz ikliminde görülür. Haritada III numaralı yer Akdeniz ikliminin görüldüğü yerdir.

CEVAP C

7. Yaz mevsiminin uzun sürdüğü yerlerde vejetasyon dönemi uzun iken, yaz mevsiminin kısa sürdüğü yerlerde vejetasyon dönemi daha kısadır. Verilen ovalar içerisinde Tercan Ovası yaz mevsiminin daha kısa sürdüğü bir yerdir. Bu sebeple vejetasyon süresi burada daha kısadır.

CEVAP C

8. Vertisol topraklar Türkiye’de Trakya Yarımadası’nda ve Muş’ta yaygındır.

CEVAP D

9. Seçenekte verilenlerden hepsi iklimi etkilemektedir. Türkiye dağlık engebeli bir ülke olduğu için iklim üzerinde en fazla etkili olan faktör yükseltidir.

CEVAP B

10. Antalya’nın güneyinde deniz, kuzeyinde Toros Dağları olduğu için Antalya’ya rüzgârlar daha çok güney yönde eser.

CEVAP B

11. Verilen kentlerin tamamı iç kesimlerde yer almaktadır. Manisa’nın yükseltisi diğer kentlere göre daha az olduğu için sıcaklık farkı daha azdır.

CEVAP D

1. Batman küçük bir kasaba iken petrolün bulunmasıyla birlikte şehir niteliği kazanan şehirlerimizden biridir.

CEVAP C

2. Türkiye'de doğurganlık hızının azalmasında eğitim seviyesini yükselmesi, evlilik yaşı ortalamasının artması, kadınların iş hayatına katılması, kentli nüfus oranının artması etkilidir. Tarımda çalışan nüfusun azalması köyden kente göçün sonucudur.

CEVAP E

3. Nüfus yoğunluğu bir ülkedeki nüfusun o ülkenin yüzölçümüne bölünmesi ile elde edilir. Dolayısıyla iç göçler ve şehirselleşme nüfus oranının yükselmesi ülkedeki toplam nüfusu değiştirmedikleri için nüfus yoğunluğunu etkilemez. Nüfus miktarının artması ve yurt dışından Türkiye'ye olan göçler toplam nüfusu artırdığı için nüfus yoğunluğunun artmasına neden olur.

CEVAP C

4. Karabük, Gebze, Aliağa ve İskenderun'un gelişmesinde sanayi etkilidir. Konya'nın gelişmesinde ise daha çok tarım ön plana çıkmıştır.

CEVAP C

5. Türkiye'de nüfusun coğrafi dağılımına ilişkin; yükselti ile birlikte nüfus yoğunluğu da artar ifadesi yanlıştır. Ülkenin batı yarısında nüfus yoğunluğu doğu yarısına oranla yüksektir. Çünkü batısı ekonomik olarak daha gelişmiştir. Kıyı kesimlerin tamamı iç kesimlere göre daha fazla nüfuslanmıştır, ifadesi yanlıştır. Kıyı kesimleri genelde çok nüfuslanmıştır ama tamamı iç kesimlere göre fazla nüfuslanmıştır ifadesi yanlıştır. Yıldız Dağları ve Menteşeler gibi yerler bu duruma ters düşer.

CEVAP B

6. Himiş adı verilen kerpiç ve ahşabın birlikte kullanıldığı yerleşmeler daha çok Karadeniz ile karasal iklimin geçiş alanlarında bulunur.

CEVAP D

7. Yaylalar ülkemizde daha çok dağlık engebeli yerlerle görülür. Seçeneklerde Erzurum, Rize, Gümüşhane ve İzmir'de yaz mevsiminde yaylacılık faaliyetleri yapılmaktadır. Konya düz bir yerdir dolayısıyla yaylacılık faaliyetlerinin en az yapıldığı yer Konya'dır.

CEVAP A

8. Verilen şehirlerden Bolu, Eskişehir, Afyonkarahisar ve Amasya ana ulaşım güzergahında bulunan şehirlerimizdir. Ardahan ise ülkenin kuzeydoğusunda yer alan ve ana ulaşım güzergahlarına sapa kalan bir şehirdir.

CEVAP B

9. Türkiye'de uygulanan nüfus politikaları ile ilgili A, B, C ve E seçenekleri doğrudur. 2005 sonrası kırsal kesimlerin nüfus artışı desteklenmiştir ifadesi Türkiye'de uygulanan bir nüfus politikası değildir.

CEVAP D

10. Hayvancılık faaliyetlerine bağlı olarak ortaya çıkmış en yaygın yazlık yerleşmeler Yayla, genellikle hayvancılığın ön planda olduğu kısmen de tarımın yapıldığı göller yöresinde Bozcaada'da ve Gökçeada'da görülen geçici yerleşmeler Dam, Toroslar'da göçebe hayvancılığa bağlı olarak ortaya çıkan barınak olarak çadır kullanılan geçici yerleşmeler Oba, Akdeniz ve Ege kıyılarında balıkçılık faaliyetlerine bağlı olarak kurulan geçici yerleşmeler ise dalyandır. Mezra ile ilgili bilgi yoktur.

CEVAP B

11. Haritada gösterilen yerlerde dağınık yerleşmelerinin yaygın olmasında; arazinin engebeli olması, buna bağlı olarak tarım alanlarının küçük ve dağınık olması ve su kaynakları bakımından zengin olması etkilidir.

CEVAP D

1. Son 20 yılda Türkiye’de tarımda B, C, D ve E seçeneklerinde bir artış olmuştur. Fakat A seçeneğinde iklime olan bağıllıkta bir azalma olmuştur. Çünkü tarımda sulama, makineleşme, gübreleme ve ilaçlama gibi olanaklar geliştiği için buna bağlı olarak iklime bağıllık azalmıştır.

CEVAP A

2. Ülkemizde şeker pancarı tarımı iklim koşulları nedeniyle sadece iç bölgelerde yetiştirilir bilgisi yanlıştır. Şeker pancarının kıyılarda yetiştirilmemesinde iklim koşulları değil kıyılarda ekonomik değeri daha yüksek olan ürünlerin tercih edilmesinden kaynaklıdır.

CEVAP B

3. Eğimin fazla olması Artvin, yükseltinin fazla olması Erzurum, şiddetli yaz kuraklığın yaşanması Konya da etkili olmuştur.

CEVAP B

4. Verilen tarım ürünlerinde buğday, mısır, şeker pancarı ve pamukta makine kullanımı oldukça yoğundur. Fakat çeltikte (pirinç) insan emeğine duyulan ihtiyaç hâlâ fazladır.

CEVAP D

5. İklim ve bitki örtüsü çeşitliliğinin olumlu etkilediği ekonomik faaliyet arıcılıktır. Besi hayvancılığı, kümes hayvancılığı ve ipek böcekçiliği iklimden etkilenmez. Balıkçılığın da bitki örtüsü ile bir bağlantısı yoktur.

CEVAP C

6. Özellikleri verilen tarım ürünü şeker pancarıdır. Güçlü çeldirici çaydır. Çabuk bozulmasından dolayı. Fakat çay tarımı iç kesimlerde yapılmaz. Sadece Doğu Karadeniz’de tarımı yapılır. Buğday, mısır, pamuk ise çabuk bozulan tarım ürünleri değildir.

CEVAP C

7. Türkiye’de hayvancılığı geliştirmek için A, B, C ve E seçenekleri etkilidir. Fakat nöbetleşe otlamadan sürekli otlamaya geçmek hayvancılığı geliştirmeyi, tam tersine sürekli otlama çayır ve meralardaki ot miktarını azaltacağından dolayı hayvancılığa zarar verir.

CEVAP D

8. Haritada I numara ile gösterilen yer Tekirdağ’dır. Burada yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünü ayçiçeğidir. II numaralı gösterilen yer Aydın’dır. Burada yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünü incirdir. III numaralı yer Ordu, burada yoğun olarak yetiştirilen tarım ürünü ise fındıktır.

CEVAP B

9. Sıcaklık ve yağış grafiğine baktığımızda sert karasal iklimin sıcaklık ve yağış grafiği olduğunu görmekteyiz. Sert karasal iklim Türkiye’de Erzurum, Kars, Ardahan çevresinde görülür. Bu yörelerde yaygın olan hayvan türü sığırdır.

CEVAP A

10. Kümes hayvancılığının geliştiği yerler, büyük şehirlerin çevresidir. Büyük şehirlerin çevresinin olmasında tüketim alanlarına yakın olması etkilidir.

CEVAP D

11. Çanakkale Boğazı balıkların göç yolları üzerinde olduğu için balıkçılık faaliyetleri yoğundur.

CEVAP B

1. 2025 verilerine göre enerji üretimimizin yarısından fazlası yenilenebilir kaynaklardan elde edilmiştir. Burada hidrolik, rüzgâr ve güneş güneşi topladığımızda %50'den fazla ediyor. Dolayısıyla I. öncül doğru. II. öncülde Türkiye'de üretilen enerjinin yarısından fazlası sanayi bölgelerinde tüketilmektedir, açıklamasına grafikte ulaşamayız. III. öncülde ise yenilenebilir kaynaklar içerisinde ilk sırada hidrolik enerji bulunmaktadır.

CEVAP D

2. Özellikleri verilen maden bor mineralleridir. Kullanım alanı çok yaygın olduğu için ihraç edilir.

CEVAP A

3. Çeliğin sertleştirilmesi ve paslanmaz çelik üretiminde kullanılan maden krom, Konya - Seydişehir'de çıkarılıp işlenen madenimiz boksittir.

CEVAP B

4. Türkiye'de maden çeşitliliğinin fazla olmasının temel nedeni farklı jeolojik devlere ait arazilerin bulunmasıdır. Linyit, bor, petrol ve tuz gibi madenler söz konusu olsaydı genç arazi ile açıklanırdı.

CEVAP E

5. Soruda A, B, C ve E seçenekleri doğrudur. V numarada verilen yer Türkiye'nin önemli doğal gaz sahalarından biridir ifadesi yanlıştır. Ege Bölgesinde doğal gaz çıkarımı yoktur.

CEVAP D

6. Krom çeliğin sertliğini artırır ifadesi doğrudur. Fosfat, gübre yapımında kullanılır. Boksit, petrol ve doğal gaz kuyularının sabitleştirmesinde kullanılır ifadesi yanlıştır. Petrol ve doğal gaz kuyularının sabitleştirilmesinde barit kullanılır. Manganez otomobillerin balata yapımında kullanılır yanlıştır. Otomobillerde balata yapımında ısıya dayanıklı olduğu için asbest kullanılır.

CEVAP A

7. Süs eşyası yapımında oltu taşı, gümüş ve lületaşı kullanılır.

CEVAP E

8. Tunçbilek, Çayırhan ve Çatalağzı santralleri kömürle çalışır. Tunçbilek ve Çayırhan linyit kömürü, Çatalağzı ise taş kömürü ile çalışır. Bu santrallerin ortak özelliği ham madde kaynağı olan kömür alanlarına yakın kurulmuşlardır.

CEVAP B

9. Verilen seçeneklerde varlığı bilinen altın madeni yatağı Erzincan İliç'tir. Sivas - Divriği'de demir, Kütahya Emet'te bor, Artvin Murgul'da ve Elazığ Maden'de bakır yatakları bulunmaktadır.

CEVAP C

10. Haritada Hamitabat ve Ambarlı santrallerinde elektrik üretiminde doğal gaz kullanılır. Yatağan ve Afşin - Elbistan santrallerinde elektrik üretiminde linyit kömürü kullanılır. İkişerli gruplandırıldığında Çatalağzı santrali elektrik üretiminde taş kömürünü kullandığı için dışarıda kalır.

CEVAP C

11. Ülkemizde hidroelektrik santrallerinin kullanım süresinin Avrupa ülkelerine göre daha kısa olmasının sebebi, ülkemizde yaşanan şiddetli erozyondan dolayı barajların tabanının balçıkla dolmasıdır.

CEVAP C

1. Türkiye’de sanayi sektörünün gelişimi ile ilgili A, B, C, D seçenekleri doğrudur. E seçeneği günümüzde büyük sanayi kuruluşları doğrudan devlet tarafından kurulmuştur ifadesi yanlıştır. Günümüzde devlet tarafından kurulan sanayi kuruluşu yerine tam tersine mevcut sanayi kuruluşları da özelleştirilmektedir.

CEVAP E

2. Tarıma bağlı sanayi kuruluşlarının üretim miktarı iklime bağlı olarak değişir. Bu sebeple konserve sanayi, çay sanayi, şeker sanayi ve un sanayinde üretim iklim koşullarına bağlıdır. Otomotiv sanayi daha çok madencilğe bağlı olduğu için iklim koşullarından etkilenmez.

CEVAP E

3. Yünlü dokuma ve İpekli dokuma hayvancılığa bağlıdır. Ketenli dokuma ve pamuklu dokuma tarıma bağlı sanayi kollarıdır.

CEVAP E

4. Samsun’daki bakır sanayi ulaşımdan dolayı kurulmuştur, dolayısıyla ham madde yakın değildir. Ereğli’deki demir - çelik tesisleri taş kömüründen dolayı kurulmuştur. Ham maddeye yakın değildir. Soma termik santrali ise ham maddeye yakın kurulmuştur. Soma’da Linyit çıkarılmaktadır. Linyitten elektrik üretilen termik santral kurulmuştur.

CEVAP C

5. Marmara Bölgesi’nde sanayi faaliyetlerinin yoğun olmasında iş gücünün fazla olması, pazar ve ulaşım olanaklarının gelişmiş olması etkilidir.

CEVAP B

6. Haritada gösterilen I numaralı yer Kırklareli, II numaralı yer Sinop, III numaralı yer Rize, IV numaralı yer Antalya’dır. Buralarda endüstrileşme yoğun değildir. V numaralı yer İskenderun’dur. Burada demir - çelik sanayi’den dolayı endüstrileşme bağlı hava kirliliğinin daha fazla olması beklenir.

CEVAP E

7. Türkiye’de iç ticaretin gelişmesinde B, C, D ve E seçenekleri etkilidir. A seçeneğinde verilen bölge yüz ölçümlerin farklı olması iç ticareti etkilemez.

CEVAP A

8. Verilen seçeneklere göre ithalat giderlerindeki payda birinci sırada fosil yakıtlar ve yağlar bulunmaktadır.

CEVAP B

9. Fındık, incir, kuru üzüm ve turuncgiller, Türkiye’de ihraç edilen tarım ürünleridir. Muz, Türkiye’de az yetiştirilir. Bu sebepten ihraç edilmez, hatta yetmediği için ithal edilen tarım ürünlerinden biridir.

CEVAP E

10. Grafiğe göre verilen dönemde Türkiye sürekli dış ticaret açığı vermiştir ifadesi doğrudur. Çünkü ithalat sürekli ihracattan fazladır. B seçeneğinde dış ticaret açığının en fazla olduğu dönem 2022 yılının Ağustosudur. 2022 yılının Ağustosunda, -11,3 ile dış ticaret açığının en fazla olduğu aydır. C seçeneğinde 2020 Aralık ayına göre 2022 Aralık ayında dış ticaret açığı yaklaşık %100 artmıştır. 2020 Aralık ayında yüzde 4,5 olan dış ticaret açığı 2022 Aralık’ta %9,7’ye yükselmiştir. %100 artış söz konusudur. D seçeneğinde ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022 yılında bir önceki yıla göre yükselmiştir bir önceki yıl 2021 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı daha yüksekken 2022 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı düşmüştür. Dolayısıyla D seçeneği yanlıştır. E seçeneğine ihracatın en yüksek olduğu dönem 2022 aralık ayıdır ifadesi de doğrudur.

CEVAP D

11. Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde şeker pancarı yetiştirilmediği için şeker sanayi bulunmaz.

CEVAP D

1. I. öncülde bilgisi verilen boru hattı Türk Akımı, II. öncülde bilgisi verilen petrol boru hattı Bakü - Tiflis - Ceyhan, III. öncülde bilgisi verilen petrol boru hattı ise Kerkük - Yumurtalık Boru Hattı'dır.

CEVAP B

2. Haritada verilen I, III, IV ve V numaralı alanlara demir yolu hattı bulunmaktadır. II numaralı yer Hakari'dir. Burada demir yolu hattı yoktur.

CEVAP B

3. Aktaş Gölü Türkiye ile Gürcistan arasındaki sınırı belirleyen gölümüzdür.

CEVAP B

4. Kara yolu taşımacılığı ile ilgili maden taşımacılığın en hızlı ve en ucuz yapıldığı ulaşım sistemidir ifadesi yanlıştır, çünkü maden taşımacılığın en hızlı ve en ucuz yapıldığı ulaşım sistemi demir yolu ulaşımıdır. Yeryüzü şekillerinden en çok etkilenen ulaşım sistemidir. Yol yapımı sırasında yeryüzü şekilleri kara yolu ulaşımını etkilemektedir. Kabotaj Kanunu, kara yolu ulaşım için değil deniz yolu ulaşımı için yürürlüğe konmuştur.

CEVAP B

5. Sivas, Ankara arasında otoyol bulunmamaktadır. Hızlı tren bulunmaktadır.

CEVAP E

6. Seçeneklerde verilen yörelerden Van çevresi daha yüksek ve engebeli olduğu için yol yapım maliyeti daha yüksektir. Karaman, Edirne, Ankara, Şanlıurfa düz olduğu için buralarda yol yapım maliyeti daha düşüktür.

CEVAP A

7. Ulaşım sektörü iş olanaklarını artırır, üretimde hareketliliği ve verimi artırır, fakat dış ticaret açığını azaltmaz. Çünkü ulaşım sektöründe petrol kullanıldığı için ve petrolde ithal ettiğimiz için dış ticaret açığını artıran bir ekonomik faaliyettir.

CEVAP C

8. Türkiye'de anayolların genel olarak doğu batı yönlü uzanması, Karadeniz ve Akdeniz kıyıları ile iç bölgeler arasında çok sayıda tünel veya geçidin kullanılması jeomorfolojik koşulların ulaşım üzerine etkisine örnektir. Doğu kesiminde kış aylarında ulaşımında aksamalar yaşanması klimatolojik koşullarla ilgilidir. (iklim şartları) Marmara ve Ege kıyılarındaki limanlardan taşınan yük miktarının daha fazla olması Marmara ve Ege'de sanayi ve ticaretin gelişmesi ile ilgilidir.

CEVAP C

9. Sabuncubeli Tüneli; Manisa - İzmir bağlantısını sağladığı için Edirne'den Adana'ya giden bir kişinin bu tünelden geçmesi beklenmez.

CEVAP D

10. Doğu Karadeniz Bölümü'nü iç kesimlere bağlayan tüneller Yeni Zığana ve Ovit'tir.

CEVAP C

11. Türkiye'nin tek doğal limanı Sinop Limanı'dır, ifadesi yanlıştır. Sinop Limanı Karadeniz'in tek doğal limanıdır. Türkiye'de Ege kıyılarında ve Marmara'da doğal limanlar mevcuttur.

CEVAP A

1. I. haritada verilen turizm koridoru kış koridorudur. II. haritada verilen turizm koridoru inanç koridorudur.

CEVAP B

2. I numaralı yerde Türkiye'nin en önemli kış turizm merkezlerinden biri bulunur. Uludağ'dan dolayı A seçeneği doğru. II numaralı yer yayla turizmi açısından önemli yerlerden biridir. Doğu Karadeniz'de yayla turizmi gelişmiştir. III numaralı alanda hem deniz turizmi hem de mağara turizmi gelişmiştir.

IV numaralı alanda peribacalarından dolayı sadece yer şekle turizmi gelişmiştir, ifadesi yanlıştır çünkü burada sadece yer şekli turizmi değil aynı zamanda kiliseler ve yeraltı şehirlerinden dolayı tarihi ve kültürel turizmde gelişmiştir. V numaralı alan arazi yapısı nedeniyle termal turizmin geliştiği alanlardan biridir.

CEVAP D

3. Açıklamada özellikleri verilen, UNESCO Dünya miras listesinde yer alan yöre, Adıyaman Nemrut Dağı Komagene Krallığı'na ait kalıntılardır.

CEVAP B

4. Taraklı Türkiye'de sakin şehir statüsünden çıkarılmıştır.

CEVAP C

5. Dilek Yarımadası Milli Parkı Aydın'da bulunmaktadır.

CEVAP B

6. Deyr-ül Zeferan Manastırı Mardin, On gözlü köprü Diyarbakır, Göbeklitepe Urfa, Rum kale Gaziantep'te bulunmaktadır. Turist kafilesi Hatay'a gitmiş olamaz.

CEVAP E

7. A seçeneğinde verilen konaklama ve hizmet kalitesinin artması turizm potansiyelini artıran doğal faktör değildir. Beşeri faktördür.

CEVAP A

8. I. öncül peribacalar'na ait bir bilgidir. II. öncül Olimpos Antik Kenti'ne ait bilgidir.

III. öncül Nemrut heykellerine ait bilgidir. IV. öncül Knidos Antik Kenti'ne ait bilgidir. Perge Antik Kenti ile ilgili bilgi bulunmamaktadır.

CEVAP D

9. Selimiye Camii Edirne'de, Efes Antik Şehri İzmir'de, Aziz Pavlus Kilisesi Mersin'de, Akdamar Kilisesi Van'da, Saint Pierre Kilisesi Hatay'da yer almaktadır.

CEVAP A

10. Meriç Nehri denge profiline yakın olduğu için rafting ve nehir kayağı için elverişli değildir.

CEVAP A

11. I. öncül rafting turizminin gelişmesini sağlamıştır. II. öncül botanik turizmin gelişmesini sağlamıştır. III. öncül kuş gözlemciliğinin gelişmesini sağlamıştır. IV. öncül inanç turizminin gelişmesini sağlamıştır. Yat turizmi ile ilgili bilgi yoktur.

CEVAP E

1. Çorum, Amasya, Tokat ve Ordu hem Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi'nde hem de Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi'nde yer alır. Rize, sadece Doğu Karadeniz Kalkınma Projesi'nde yer almaktadır.

CEVAP E

2. Güneydoğu Anadolu Bölgesi düz ve alçak bir bölge olduğu için yaylacılık yapılabilecek alan çok azdır. Dolayısıyla yayla turizmini geliştirmek GAP'ın amaçlarından biri değildir.

CEVAP C

3. Özellikleri verilen bölgesel kalkınma projesi, sanayi ve madencilik bağlantılı olduğu için Zonguldak - Bartın - Karabük Kalkınma Projesi'dir.

CEVAP D

4. Doğu Karadeniz Kalkınma Projesinin, Doğu Karadeniz'deki yeraltı zenginliği rezervlerinin korunmasına yönelik bir amacı yoktur.

CEVAP C

5. Bölgesel kalkınma projeleri Türkiye'de ekonomik olarak geri kalmış bölgeleri kalkındırmak amacıyla yapılmaktadır. Ekonomik olarak geri kalmış bölgelerde doğum oranları fazladır. Dolayısıyla bölgesel kalkınma projelerinin doğal nüfus artışını artırmak gibi bir amacı yoktur.

CEVAP E

6. Güneydoğu Anadolu Projesi bölgede tarım, sanayi, ulaşım ve hayvancılık faaliyetlerini geliştirmeye yönelik hazırlanmıştır. Dolayısıyla bu projenin bölge turizmine olan etkisi daha azdır.

CEVAP E

7. Deprem sonrası tsunami olabilir. Sel sonrası toprak kayması olabilir. Yanardağ patlaması sonrası çamur akıntıları olabilir. Deprem sonrası heyelan olabilir, fakat kasırga sonrası tsunami bir afetin peşinde başka afet gelir yargısına uymamaktadır. Çünkü tsunami volkanik patlamalar ya da depremler sonucu oluşur.

CEVAP C

8. Kuraklık, aşırı soğuklar ve sel klimatolojik karakterli doğal afetler iken, deprem jeolojik kökenli doğal afettir.

CEVAP A

9. Heyelan olayının Türkiye'de en çok ilkbahar mevsiminde görülmesinde, ilkbaharda kar erimelerinden dolayı toprağın suya doygun hale gelmesi etkilidir.

CEVAP E

10. Nöbetleşe ekim toprağa her yıl farklı ürün ekmek anlamına geldiği için erozyonu artıran bir uygulama değildir. Tam tersine erozyonu azaltan bir uygulamadır.

CEVAP D

11. Heyelan ve sel oluşumunda insanlar doğrudan ya da dolaylı şekilde etki etmektedir. Heyelan olayında yol çalışması, maden arama gibi insan faaliyetleri heyelana neden olabilmektedir. Selde ise akarsu vadilerinin betonlaştırılması akarsu havzasındaki ormanların tahrip edilmesi gibi faaliyetler sele neden olabilmektedir.

CEVAP B

12. Ormanların kendi kendini yenileyebilmesi için yağış miktarının fazla olması gerekir. Haritada gösterilen III numaralı yer Karadeniz kıyılarıdır. Ormanların kendini en çabuk yenileyebildiği yerlerden biridir.

CEVAP C